

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Jaettu pedagoginen johtajuus

**– yhteistä vastuunkantamista
varhaiskasvatuksen laadusta**

Videoluento 3

KT Sanna Parrila

Mitä on jaettu pedagoginen johtajuus -paluu käsitteisiin

Kerroksellista ja jaettua vastuuta varhaiskasvatuksen laadusta, sen arvioinnista ja kehittamisestä opetussuunnitelman ja lasten yksilöllisten tarpeiden pohjalta. Perustuu yhteisössä käytävään jatkuvaan pedagogiseen vuoropuheluun ja uudelleen tulkintaan, jossa ovat osallisina niin henkilöstö, huoltajat kuin lapsetkin.

Jaettu pedagoginen johtajuus on yhteisen oppimisen ja tavoitteellisen kehittämisen johtamista, mahdollistamista ja siihen sitoutumista. Se on jokaisen lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen tavoitteellista ja suunnitelmallista edistämistä vasuasiakirjojen suunnassa ja niihin sitoutuen.

Onnistumista tukee johtajuuden kerroksellisuuden tietoinen suunnittelu, koordinointi, osaamisen tukeminen, vastuiden selkiyttäminen sekä toimivat rakenteet ja työvälineet (vrt. Parrila& Fonsén 2016; Mäntyjärvi& Parrila 2021; Heikka 2016)

Jaetun pedagogisen johtajuuden tarkoituksena on

1. Tukea ja varmistaa valtakunnallisen vasuperusteiden, paikallisen ja lasten vasujen sisäistyminen ja tavoitteiden mukainen todentuminen varhaiskasvatuksen arjessa.
2. Saada jokaisen työntekijän vahvuudet ja osaaminen tarkoituksenmukaiseen käyttöön laadukkaan ja opetussuunnitelman mukaisen varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi.
3. Edistää yhteisöllistä, inklusiivista ja suunnitelmallista pedagogiikan kehittämistä ja henkilöstön työssäoppimista valtakunnallisen vasuperusteiden arvojen, oppimiskäsityksen, pedagogisten periaatteiden ja tavoitteiden suunnassa.
4. Sitouttaa ja osallistaa koko henkilöstö pedagogiikan suunnitteluun, arviointiin, dokumentointiin ja kehittämiseen yhdessä lasten ja huoltajien kanssa.
5. Varmistaa systemaattisen arvioinnin ja kehittämisen toteutuminen varhaiskasvatuslain ja valtakunnallisen vasuperusteet mukaisesti sekä paikallisella että pedagogisen toiminnan tasolla.

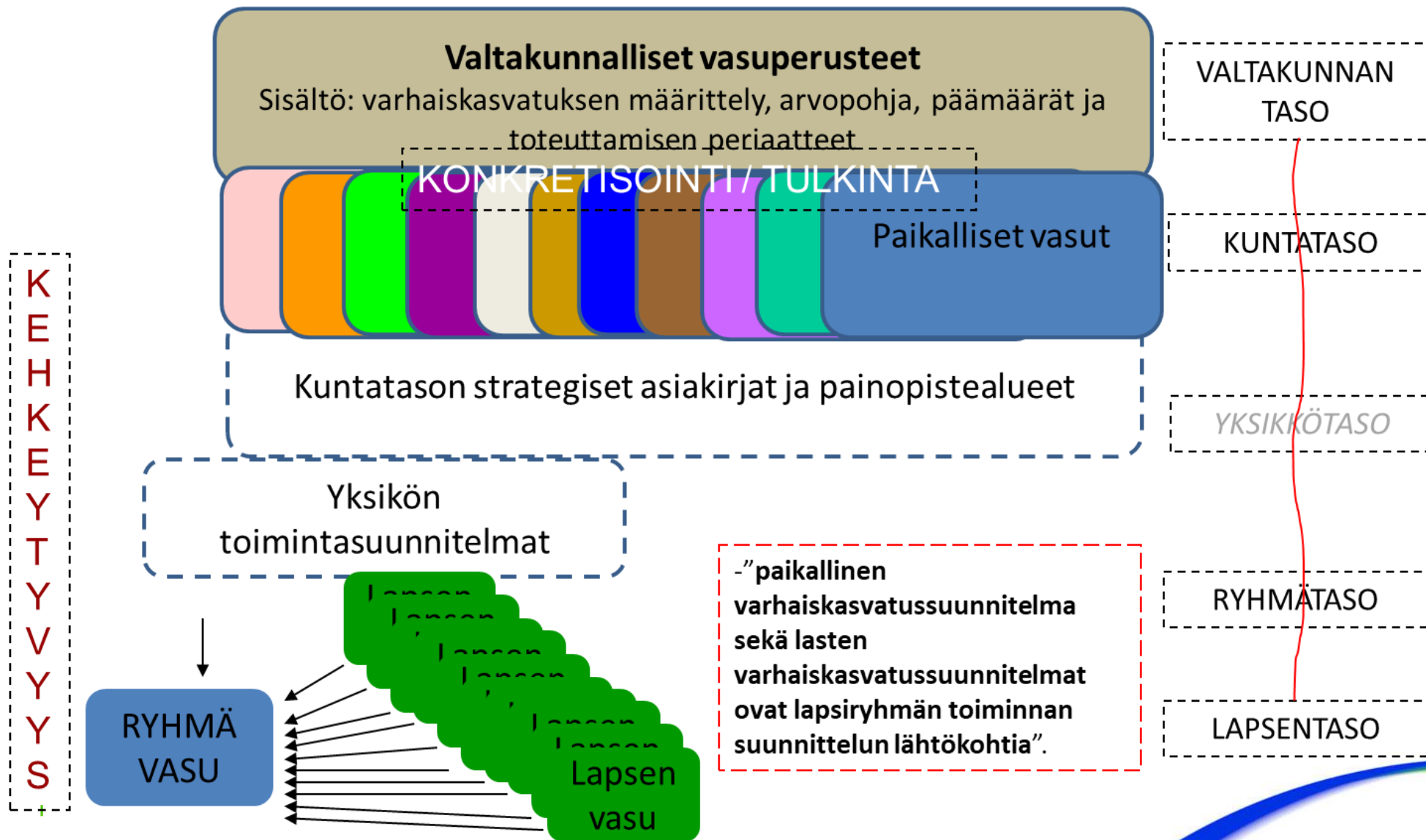
Jaetun pedagogisen johtajuuden kehittämisessä keskeistä

- Pedagogisen johtamisen ja siihen liittyvien tavoitteiden, rakenteiden ja vastuiden selkiyttäminen, avaaminen ja koordinointi
 - pedagogisen johtamisen suunnitelmallisuus kaikilla tasoillaan
 - jaetun pedagogisen johtajuuden tavoitteet ja strategia, opettajien osaamisen kehittäminen ja yhteisvastuun vahvistaminen
 - eri ammattiryhmien toimenkuvien avaaminen
- Pedagogisen johtajuutta ja opettajajohtajuutta tukevien työvälineiden kehittäminen ja käytön ohjeistus
 - ryhmän pedagoginen suunnitelma (ryhmävasu), lapsen vasu
 - tiimisopimus
 - tiimipalaverien ohjeistus ja rakenne
 - arvioinnin- ja kehittämisen työvälineet
- Varhaiskasvatuksen opettajien osaamisen vahvistaminen tiimien, tiimioppimisen ja vasuprosessin johtamisessa tärkeää!
- Vuorovaikutussuhteiden ja toimivan tiimityön merkityksellisyyden tunnistaminen!

Työvälineitä on paljon mutta keskeistä on...

- miten niiden käyttöön perehdytetään?
- miten eri työvälineiden käyttöä johdetaan?
- miten niiden tarkoituksenmukainen käyttö mahdollistetaan?

Vasuprosessien johtaminen jaetun pedagogisen johtajuuden ytimessä

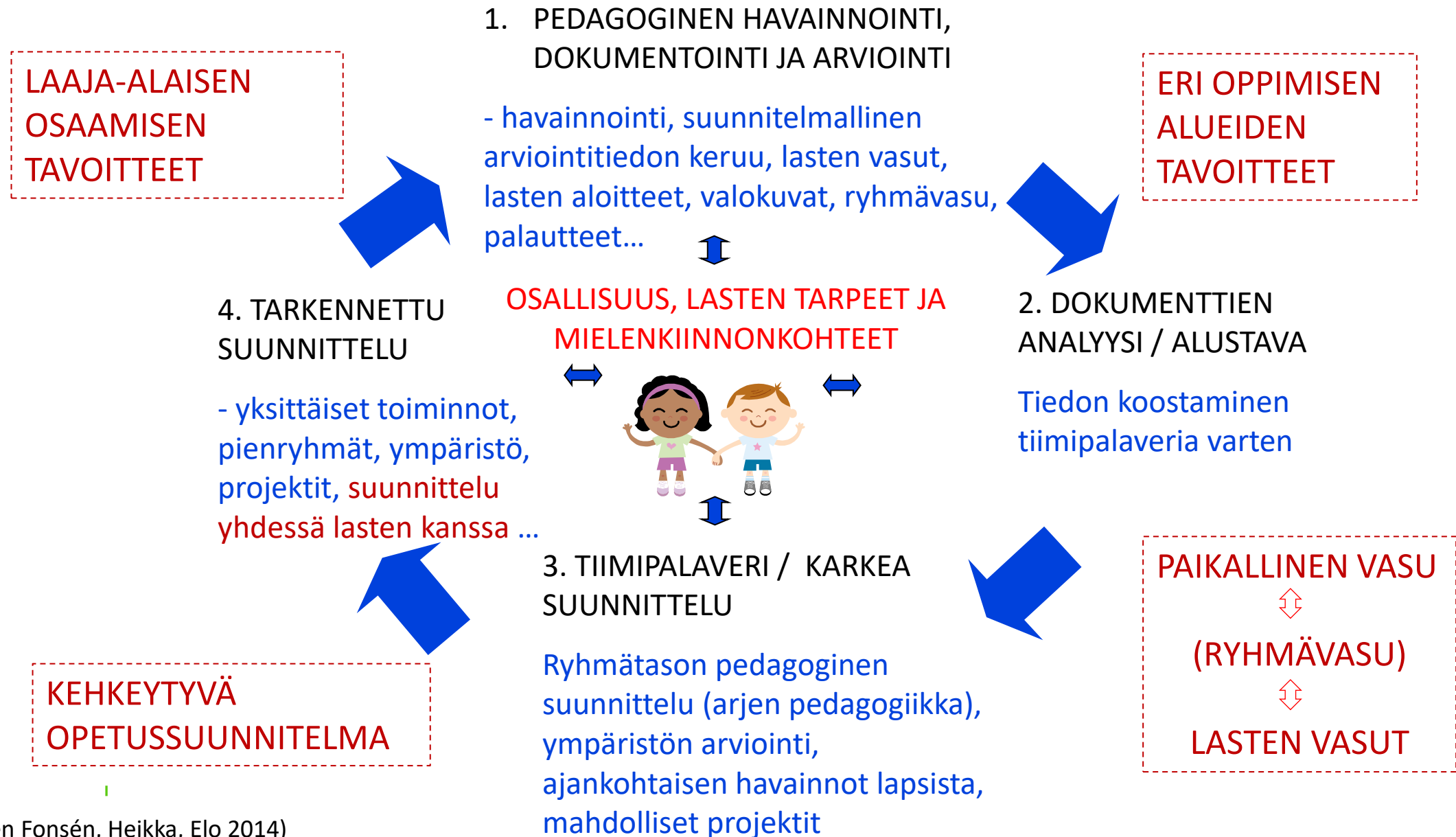

Opettajan pedagogiseen kokonaisvastuuseen kuuluu varmistaa, että yhteinen pedagoginen suunnittelu, dokumentointi, toteuttaminen, arviointi ja kehittäminen perustuvat valtakunnallisen vasuperusteiden edellyttämään pedagogisen toiminnan viitekehykseen.

Vasuprosessien johtaminen tiimitasolla

– opettajan pedagoginen kokonaisvastuu

Ryhmätason pedagoginen suunnittelu

Sovitaan yhdessä, mihin paikallisen vasun osa-alueeseen keskitytään, kohteen rajaus keskeistä

1. Pedagogisen keskustelun kohteen rajaus

2. Jokaisen tiimin jäsenen valmistautuminen

Jokainen tiimin jäsen perehtyy paikalliseen vasuun ko. osa-alueen pohjalta ja tekee havaintoja lapsista ja ryhmän toiminnasta

Dokumentoidaan yhteisesti sovitus pedagogiset periaatteet ryhmätason suunnitelmaan

4. Pedagogisten periaatteiden kirjaaminen

3. Moniääninen keskustelu ja pedagogisista periaatteista sopiminen

Käydään pedagogista keskustelua siitä, mitä ko. osa-alue edellyttää arjen pedagogiikalta ja mihin yhdessä sitoudutaan

SUUNNITELMAN KEHKEYTYVYYS JA JATKUVA
ARVIOINTI, LASTEN JA HUOLTAJIEN OSALLISUUS

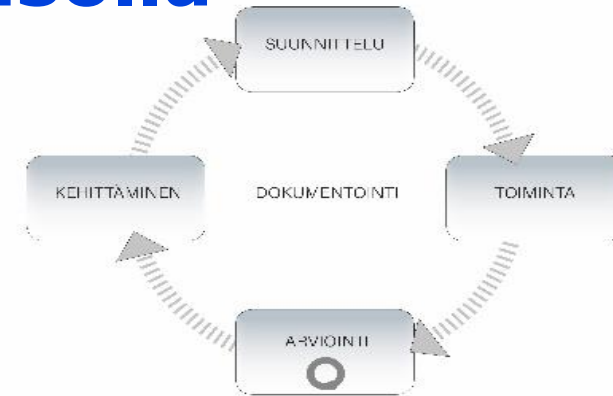
Systemaattinen arviointi ja kehittäminen osana pedagogista johtajuutta yksikötasolla

Yksikköjohtajan rooli systemaattisen ja suunnitelmallisen arvioinnin varmistajana

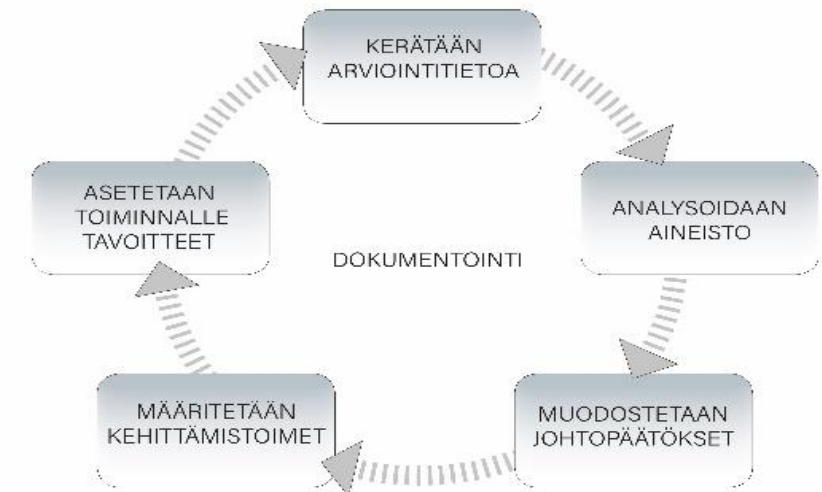
Yksikköjohtajan johdolla työyhteisö pysähtyy säännöllisesti pohtimaan, mistä tarvitaan tarkempaa arviointitietoa ja miksi? Mitkä ovat arvioinnin ja kehittämisen painopisteemme?

Yksikköjohtaja varmistaa, tukee ja luo käytännöt tavoitepohjaiseen, systemaattiseen arviointiin yhdessä henkilöstön kanssa:

1. Paikallisen vasun toteutumisen arviointi
2. suunnitelmallisen ja säännöllisen arvioinnin toteuttaminen paikallisia arvioinnin menettelytapoja noudattaen
3. lasten vasujen toteutumisen arviointi
4. lasten ja huoltajien osallisuus arviointiin

Jatkuvan kehittämisen ja arvioinnin prosessi

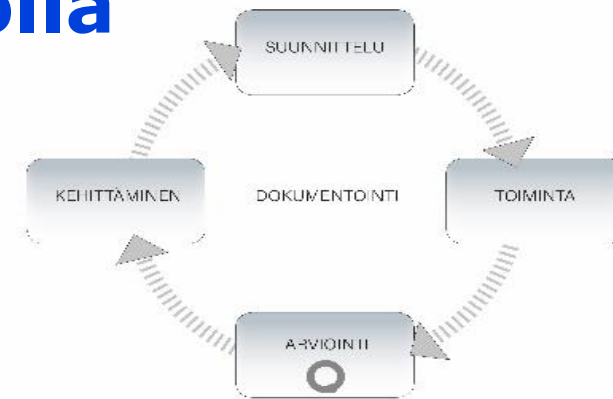
Systemaattinen arviointi ja kehittäminen osana pedagogista johtajuutta tiimitasolla

Opettajan rooli systemaattisen ja suunnitelmallisen arvioinnin toteuttajana

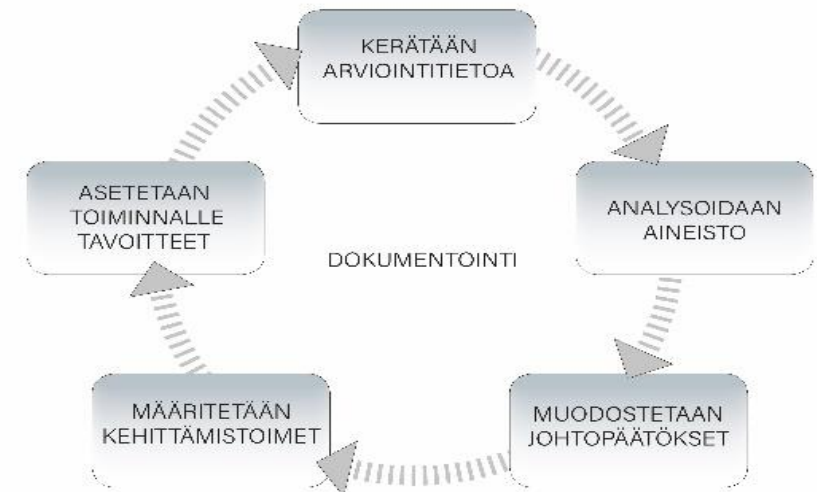
Varhaiskasvatuksen opettajan johdolla tiimi pysähtyy säännöllisesti pohtimaan, mistä tarvitaan tarkempaa arviointitietoa ja miksi.

Opettaja varmistaa ja luo käytännöt tavoitepohjaiseen, systemaattiseen arviointiin:

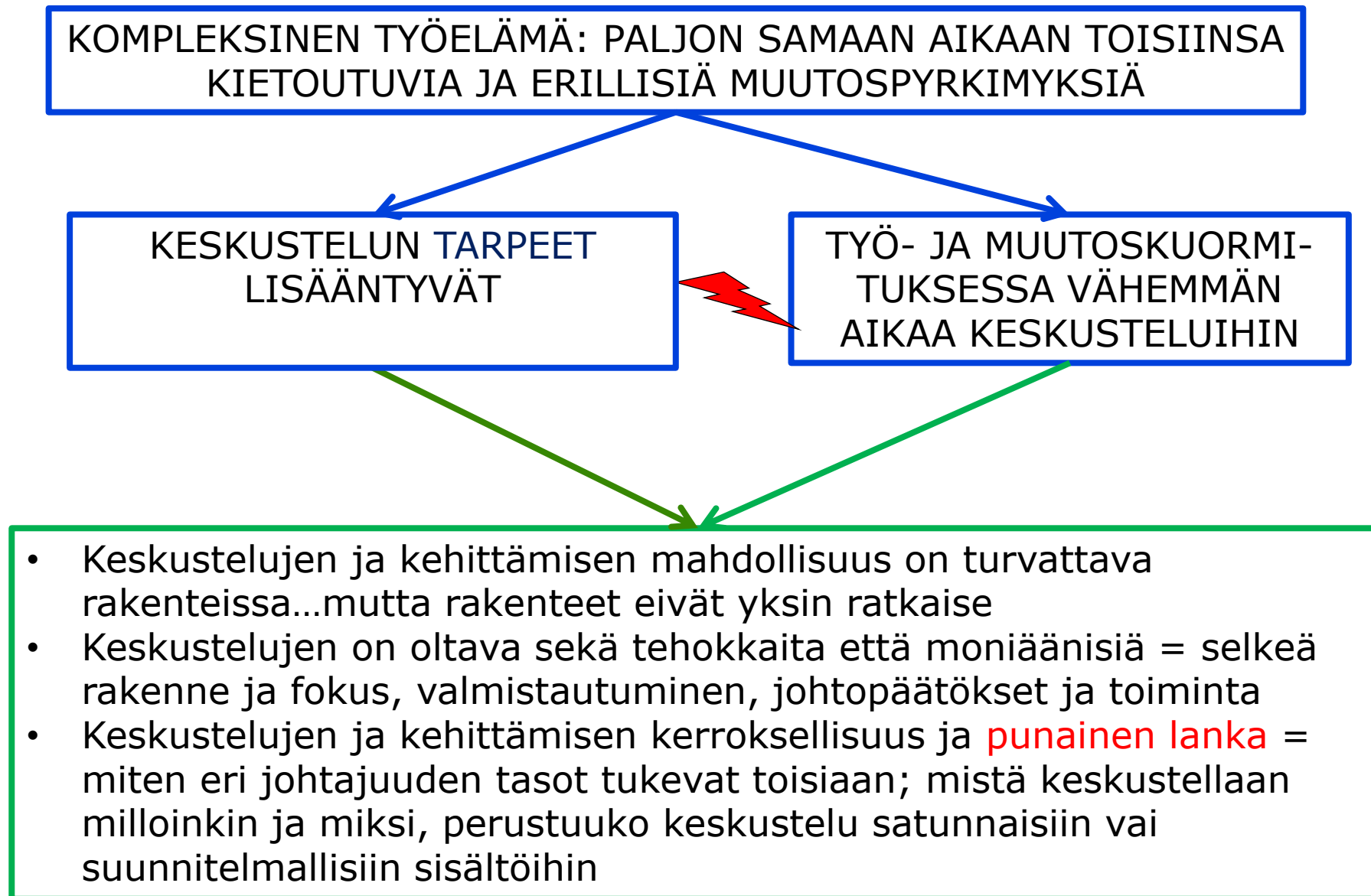
1. Paikallisen vasun toteutumisen arviointi
2. lasten vasujen toteutumisen arviointi
3. lasten ja huoltajien osallisuus arviointiin
4. suunnitelmallisen ja säännöllisen arvioinnin toteuttaminen paikallisia arvioinnin menettelytapoja noudattaen

Jatkuvan kehittämisen ja arvioinnin prosessi

Muuttuva työelämä ja pedagogisen kehittämisen dilemma

Pohdittavia kysymyksiä:

- Miten yksikkötason pedagogista johtamista suunnitellaan pitkällä ja lyhyellä aikajänteellä?
- Ovatko yksikkötason pedagogisen palaverit suunnitelmallisia ja onko niillä selkeä yhteys tiimitasolle?
- Miten yhteisesti sovittujen pedagogisen johtajuuden työvälineiden (esim. paikallinen vasu, ryhmävasu, arvioinnin ja kehittämisen työvälineet) käyttöön perehdytetään ja käyttöä johdetaan yksikkö- ja tiimitasolla?
- Mahdollistetaanko tiimipalavereiden säännöllinen toteutuminen ja ovatko ne suunnitelmallisia ja pedagogiikan kehittymistä tukevia?
- Valmistautuuko ja sitoutuuko jokainen tiimin jäsen tiimipalavereihin ja käsillä olevien pedagogisten aiheiden käsittelyyn, miten lasten ja huoltajien ääntä kuullaan?
- Ovatko kaikki tiimin jäsenet osallisia pedagogisen suunnittelun, arvioinnin, dokumentoinnin ja kehittämisen prosesseissa?

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos

KT Sanna Parrila

